

Wpisany przez Maria Magdalena Szafran  
czwartek, 06 lutego 2020 08:15

---

4 lutego 2020 r., w gmachu Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica w Krakowie, odbyło się piąte w bieżącym, 47. sezonie działalności - spotkanie Oddziału Krakowskiego Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej.



Otwierając spotkanie prezes dr inż. Stanisław Szafran podał smutną informację, że w dniu 29 stycznia 2020 r. zmarł dr inż. **Janusz Wojtyczek** - wieloletni aktywny członek Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej, wiceprezes Zarządu Oddziału w Krakowie od 2001 r., bardzo utalentowany naukowiec, badacz i konstruktor, łączący pracę naukową z zastosowaniami przemysłowymi.

Dr inż. Janusz Wojtyczek ur. 7 sierpnia 1937 r. w Krośnie. W 1955 r. ukończył Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Krośnie, a następnie podjął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej, który ukończył w 1961 r. uzyskując tytuł magistra inżyniera. Po studiach podjął pracę naukowo-badawczą w Instytucie Obróbki Skrawaniem w Krakowie. Efektem jego działalności badawczej było uzyskanie tytułu doktora nauk technicznych w 1973 r.. Pracę zawodową w IOS przerywał kilkakrotnie (1961-1968, 1973-1978, 1983-1986, 1988-1997), w związku z zaangażowaniem się w działalność naukowo-badawczą i dydaktyczną za granicą m.in. w Polsko-Francuskiej Spółce w Paryżu jako stały przedstawiciel CHZ "Metalexport" (1968-1973), następnie w Spółce Metalexfrance w Lyonie (1978-1983), oraz jako wykładowca (części maszyn i obróbki metali) na Uniwersytecie Technicznym w Chlef w Algierii (1986-1988). Był aktywnym członkiem SIMP (od 1961), w którym za swoją pracę był kilkakrotnie wyróżniany m.in. Medalem im. Fredericka W. Taylora za referat na XXI Kongresie

## "Skąd przybyli pierwsi pasterze w trzecim tysiącleciu przed Chrystusem w międzyrzecze Wisłoka i Sanu?"

Wpisany przez Maria Magdalena Szafran  
czwartek, 06 lutego 2020 08:15

---

CIRP (przyznany na XXII Kongresie w Sztokholmie - jedyny polski laureat tego zaszczytnego wyróżnienia). Był współinicjatorem utworzenia i organizatorem Krakowskiego Klubu ACTIM (Agencja ds. Współpracy Technicznej, Przemysłowej i Gospodarczej - *Agence pour la coopération technique, industrielle et économique*

- obecnie

*Business France*

), zrzeszającego instytucje i osoby mające powiązania naukowe, techniczne i handlowe z Francją. Od powstania w 1994 r. przewodniczył temu Klubowi. Za swoją działalność był wielokrotnie odznaczany, m.in. tytułem "Honorowy Członek SMZK" (2002), a także Złotą i Srebrną odznaką Honorową SIMP.

Pogrzeb odbył się w dniu 1 lutego 2020 r. na Cmentarzu komunalnym w Krośnie.

Łącząc się w głębokim żalu z Żoną i najbliższymi oraz wszystkimi, którzy mieli okazję z Nim współpracować i cieszyć się Jego przyjaźnią, uczestnicy spotkania uczcili pamięć zmarłego Kolegi chwilą ciszy.



Pani **Maria Czechowska-Liszka** zaprezentowała przy tej smutnej okazji swój wiersz okolicznościowy:

### **Festina lente**

Przez całe życie lepsze lub gorsze,  
Wspólną do celu drogą spieszymy,  
Jedni już doszli, czekają na nas,  
A my się jeszcze życiem cieszymy.

## "Skąd przybyli pierwsi pasterze w trzecim tysiącleciu przed Chrystusem w międzyrzecze Wisłoka i Sanu?"

Wpisany przez Maria Magdalena Szafran  
czwartek, 06 lutego 2020 08:15

---

"Spiesz się powoli", bo świat jest piękny -  
Te mądre słowa sobie przyswojmy,  
I na spotkanie idąc z Bliskimi,  
Za dzień przeżyty Bogu dziękujmy.



Tematem programowym spotkania był wykład pana prof. zw. dr hab. **Jana Machnika** na temat:  
**"Skąd przybyli pierwsi pasterze w trzecim tysiącleciu przed Chrystusem w międzyrzecze Wisłoka i Sanu? - wyniki m. in. najnowszych badań paleogenetycznych"**

Prof. Jan Machnik - wybitny archeolog, członek Oddziału SMZK w Krakowie, wielokrotnie prezentował wyniki swoich badań na spotkaniach Krośnian w Krakowie, przygotował wykład na temat osadnictwa na Podkarpaciu w trzecim tysiącleciu przed Chrystusem.

## "Skąd przybyli pierwsi pasterze w trzecim tysiącleciu przed Chrystusem w międzyrzecze Wisłoka i Sanu?"

Wpisany przez Maria Magdalena Szafran  
czwartek, 06 lutego 2020 08:15

---

Pan Profesor, na podstawie swoich badań i studiów archeologicznych, przedstawił zjawisko napływu ludzi na tereny międzyrzecza Wisłoka i Sanu w eneolicie młodszym. Wyznacznikiem migracji ludzi w tej części Europy było wtedy przesuwanie się ku zachodowi roślinności stepowej (głównie przez "bramę wołyńską" i "bramę przemyską"), a tym samym kształtowanie się nowych warunków glebowych i klimatycznych, umożliwiających wypas zwierząt hodowlanych oraz uprawę zbóż. Zwrócił uwagę na rozwijające się tam wówczas kultury archeologiczne (pucharów lejkowatych, ceramiki sznurowej, amfor kulistych i in.), właściwe dla poszczególnych regionów. W szczególności przedstawił zasięgi kultur z ceramiką sznurową, stopniowe jej różnicowanie i tworzenie grup lokalnych. Na podstawie prowadzonych wykopalisk oraz analizy odkrytych obiektów archeologicznych - w tym grobów, znalezionych szczątków ludzkich i artefaktów, przedstawił przyczyny, formy i czynniki napływu ludzi na tereny Małopolski. W badanych jamach grobowych, znajdujących się głównie pod kurhanami, odkrywano szkielety ludzkie, przy których znajdowano ceramikę różnych kultur, co dowodziło, że ludy tamtego czasu wzajemnie się przenikały, przenosząc cechy i styl swojej grupy do innej.



Do realizacji zagadnień archeologicznych wykorzystano tu analizy DNA uzyskiwanego ze szczątków martwych organizmów (np. kości, zębów, z mumifikowanych tkanek miękkich). Potwierdziły one stawiane wcześniej tezy o tworzeniu się grup lokalnych z ceramiką sznurową (grupa krakowsko-sandomierska, grupa lubaczowska, grupa śląska i grupa nadodrzańska), powstałych w wyniku interakcji ludów horyzontu środkowoeuropejskiego ceramiki sznurowej z lokalnymi kulturami młodszego eneolitu (głównie z kulturą amfor kulistych, badeńską i in.).

Prezes Oddziału serdecznie podziękował panu prof. Janowi Machnikowi za niezwykle

# "Skąd przybyli pierwsi pasterze w trzecim tysiącleciu przed Chrystusem w międzyrzecze Wisłoka i Sanu?"

Wpisany przez Maria Magdalena Szafran  
czwartek, 06 lutego 2020 08:15

---

interesujący wykład przybliżający specjalistyczną wiedzę z archeologii obszarów Małopolski i Podkarpacia, słuchaczom słabo znającym najdawniejsze dzieje ziem tej części Polski.





**Prof. zw. dr hab. Jan Machnik**, archeolog, wybitny znawca neolitu i epoki brązu w Polsce i Europie oraz związków kulturowych Europy ze strefą anatolijsko-kaukaską. Organizował i prowadził wiele archeologicznych prac wykopaliskowych. Był m.in. organizatorem tzw. "Ekspedycji lubaczowskiej" (1956-60) oraz "Ekspedycji polsko-amerykańskiej (1967-74) w Małopolsce. Uczestniczył w badaniach polsko-francuskich w Masywie Centralnym (1965) oraz kierował "Ekspedycją polsko-słowacką" (od 1991 r.), a od 1992 "Ekspedycją polsko-ukraińską w Karpatach".

Prof. dr hab. Jan Machnik urodził się 20 września 1930 r. w Łuce pow. Kałusz, w rodzinie nauczycielskiej. W 1950 r. zdał maturę w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Krośnie. Studia I stopnia z zakresu historii kultury materialnej ukończył w 1953 r. na Uniwersytecie Jagiellońskim, a studia II stopnia (magisterskie) - w 1955 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W 1963 r. uzyskał stopień doktora, a doktora habilitowanego w 1967 r., natomiast w 1976 r. otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych.

Pracę naukową rozpoczął bezpośrednio po studiach w Zakładzie Archeologii Małopolski Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN, a w latach 1966 - 1990 kierował tą placówką naukową,

a później Instytutem Archeologii i Etnologii Oddziału PAN w Krakowie. Od 1968 był wykładowcą w Uniwersytecie Jagiellońskim, a od 1976 zajmował stanowisko profesora na tej uczelni. Od 1999 r. współorganizował Instytut Archeologii w Uniwersytecie Rzeszowskim, a później prowadził wykłady na tym Uniwersytecie. W 1990 został członkiem Międzynarodowej Unii Nauk Pre- i Protohistorycznych (UISPP), a w 1992 - członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, gdzie w latach 2000 -2006 pełnił m.in. funkcję wiceprezesa. W 1966 został redaktorem "Sprawozdań Archeologicznych". Opublikował ponad 100 prac naukowych. W 2014 r. ukazała się autobiograficzna książka Profesora Jana Machnika pt. "Między pokoleniami. Jak Jaśko miast ułanem archeologiem został", którą jeden z komentatorów nadał tytuł: "Dzieje człowieka

## "Skąd przybyli pierwsi pasterze w trzecim tysiącleciu przed Chrystusem w międzyrzecze Wisłoka i Sanu?"

Wpisany przez Maria Magdalena Szafran  
czwartek, 06 lutego 2020 08:15

---

pracowitego".